

Onderwerp Kader Vrijtijdseconomie (VTE)
ter informatie

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	14 050	Bijlage(n)	-	Ons kenmerk	20605-2025
Datum	29-1-2025	Uw brief van		Uw kenmerk	

Geachte lezer,

De vrijetijdssector speelt een steeds belangrijkere rol in het verhogen van de brede welvaart en het welzijn van alle Groningers. In deze brief informeren wij u over recente ontwikkelingen, de kansen die de Vrijtijdseconomie (VTE) biedt, onze ambities en het vervolgproces.

Belang van de Vrijtijdseconomie

Uit het landelijke onderzoek “Maatschappelijke waarde van toerisme” (maart 2021) blijkt dat de vrijetijdssector significant bijdraagt aan brede welvaart.¹ Toerisme en recreatie zijn belangrijke economische sectoren die indirect veel andere sectoren ondersteunen, de levenskwaliteit verhogen, mensen gelukkiger maken en gemeenschappen versterken.

De VTE-sector draagt bij aan maatschappelijke opgaven (bijvoorbeeld gezonde leefomgeving en arbeidsparticipatie) en de brede welvaart van inwoners en bezoekers. Investeren in de VTE biedt alle inwoners van gemeente én provincie Groningen mogelijkheden, zoals aantrekkelijke banen en betere voorzieningen. Die betere voorzieningen leiden dan weer tot een hogere leefkwaliteit en aantrekkelijkheid van onze woon- en leefomgeving. Dit leidt tot een hogere kwaliteit van leven (Bruto Regionaal Geluk). Meer inzet op de VTE leidt tot meer werkgelegenheid, vooral in praktisch geschoolde banen. Bovendien verhoogt een divers vrijetijdsaanbod de aantrekkelijkheid van Groningen als vestigingsplaats voor bedrijven en werknemers. Dit alles leidt dan ook weer tot een positiever imago van stad en regio.

¹ Uitgave van Centre of expertise Leisure, Tourism and Hospitality (CELTH) in opdracht van Gastvrij Nederland. [Maatschappelijkewaarde_compressed.pdf](#)

Wij zien VTE ook nadrukkelijk niet als gemeentelijk, maar juist als regionaal thema, waarbij stad en ommeland constructief samenwerken in het aanbieden van zowel rust als reuring. Groningen fungeert als wervende poort naar de provincie, waarbij stad en ommeland elkaar vanuit hun eigen kracht aanvullen en versterken. Juist (de interactie van) deze verbinding zorgt voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat en biedt voordelen voor zowel de stad als het ommeland. Denk aan het bieden van werkgelegenheid, en het in stand houden of creëren van voorzieningen met een belang voor het hele Noorden.

De aanwezigheid van diverse regionale topvoorzieningen op het gebied van sport en cultuur in onze gemeente voegt aanzienlijke waarde toe voor inwoners van onze provincie, bezoekers en het merk Groningen. Denk hierbij aan Martiniplaza, het Evenemententerrein Stadspark, Karding, het Groninger Museum, onze Oosterpoort en stadsschouwburg, Museum aan de A en het Forum. Deze voorzieningen vergroten de herkenbaarheid en aantrekkelijkheid van onze regio en zorgen voor een grote economische spin-off. Meer bezoekers aan deze locaties genereren extra bestedingen in de retail-, horeca- en overnachtingensector, en zetten Groningen nog meer op de kaart als 'plek waar altijd wat is te beleven'. Dit creëert ook indirecte werkgelegenheid. Banen die niet direct ontstaan door een bepaalde activiteit, maar die leveren aan bedrijven die wel direct profiteren. Denk bijvoorbeeld aan onderhoud, bouwen, landschapsarchitectuur, detailhandel, logistiek en toeleveranciers, verhuurbedrijven etc.

Wij zien de ontwikkeling van de Vrijtijdseconomie als een drijvende kracht achter de leefbaarheid en de brede welvaart in onze gemeente en provincie. Samen met tal van partners willen we investeren in een regio waar het goed wonen, werken, recreëren en verblijven is, voor zowel inwoners als bezoekers.

Onze ambities

Groningen (stad en ommeland) is in 2030 een belangrijke toeristische en recreatieve bestemming voor mensen die geïnteresseerd zijn in cultuur, erfgoed en unieke landschappen. We streven naar een langere verblijfsduur van bezoekers door een aantrekkelijk en compleet dagrecreatief- en verblijfsaanbod.

Onze ambitielijnen voor de komende jaren zijn:

1. de VTE inzetten om de kwaliteit en aantrekkelijkheid van de leefomgeving, werkgelegenheid en arbeidsmarkt te behouden en te versterken;
2. de wisselwerking tussen stad en ommeland verbeteren, bijvoorbeeld door meer samen op te trekken in het profileren van Groningen als aantrekkelijke plek van rust en reuring;
3. ondernemerschap versterken en professionaliseren door samenwerking tussen ondernemers, cultuursector, overheden en Marketing Groningen;
4. programmering van cultuur en evenementen op peil houden en waar mogelijk versterken;
5. regionale "parels" benutten en aanvullen voor bovenregionale bezoekers;
6. de druk spreiden door de diversiteit in het vrijetijdsaanbod te vergroten.

De afgelopen tijd hebben we samen met onze ondernemers (retail, overnachtingen, cultuur) gewerkt aan de verdere uitwerking van ambitielijn 3. Ons leidende principes hierbij zijn het stimuleren van werkgelegenheid (inclusief inkomsten en bestedingen)

en het bevorderen van de leefkwaliteit. We richten ons zowel op onze eigen inwoners als op bezoekers. Dit heeft geresulteerd in onderstaande zeven onderdelen:

1. **aantrekkelijk aanbod:** creëren van een divers en aantrekkelijk vrijetijdsaanbod;
2. **zakelijk toerisme:** bevorderen van toerisme voor zakelijke doeleinden;
3. **overnachtingsmogelijkheden:** uitbreiden en verbeteren van accommodaties;
4. **arrangementen:** ontwikkelen van complete arrangementen voor bezoekers;
5. **evenementen:** organiseren en promoten van evenementen;
6. **informatievoorziening:** verbeteren van de informatievoorziening voor bezoekers;
7. **gastvrijheid:** verhogen van de gastvrijheid en servicegerichtheid.

Ontwikkelingen

Baanbreker VTE.

De baanbreker Vrijetijdseconomie is een ambitieus initiatief binnen het Nationaal Programma Groningen. Dit programma richt zich op het versterken van de Groningse economie door vijf baanbrekende projecten, waaronder de VTE. Samen met de sector, overheden, onderwijsinstellingen en marketingorganisaties werken we aan een uitvoeringsprogramma dat in de zomer van 2025 klaar zal zijn.

VTE in Nij Begun

Het uiteindelijke plan zal een duidelijke positionering van Groningen bevatten en aansluiten bij de Economische Agenda vanuit Nij Begun. Waarschijnlijk krijgt de Baanbreker VTE een prominente plek binnen deze agenda. Op dit moment is echter nog onduidelijk op welke wijze en met welke middelen dit gerealiseerd zal worden.

Onderzoeken

De afgelopen tijd zijn diverse onderzoeken op het gebied van de Vrijetijdseconomie uitgevoerd. Enerzijds om in Groningen (provinciebreed) het bestaande en potentiële toeristisch recreatief aanbod en kansen in beeld te brengen, anderzijds om Groningen beter te positioneren.

Zo is in 2023, vanuit de NPG, het rapport 'Zin in Groningen' opgeleverd, met markt-focus en positionering voor een baanbrekend programma Vrijetijdseconomie in de provincie Groningen.² In 2024 is een onderzoek gestart vanuit alle Groninger gemeenten naar de maatschappelijke waarde van de Vrijetijdseconomie in de provincie Groningen. De resultaten van dit onderzoek zijn binnenkort beschikbaar.

Begin 2025 is door de een groep betrokken Groninger ondernemers(verenigingen) de ambitie uitgesproken om een ambitiedocument voor onze gastvrijheidseconomie op te stellen. We zijn erg blij met deze stap vanuit onze ondernemers(verenigingen) en ondersteunen dit initiatief. Dit ambitiedocument is een belangrijke bouwsteen voor een door ons als gemeente op te stellen gemeentelijke visie of kader.

Proces

Dat kader willen we de komende maanden met de in deze brief opgenomen actielijnen verder uitwerken. We zullen de ontwikkelingen rond Nij Begun, de Economische Agenda en Baanbreker VTE daarin nadrukkelijk betrekken. Ook de resultaten uit de

² [Ginder rapport vrijetijdseconomie - Nationaal Programma Groningen](#)

Volgvel 3

diverse nog lopende onderzoeken vormen belangrijke ingrediënten voor dit document, wat we opstellen met onze netwerkpartners uit onder andere onderwijs, cultuur, sport, het bedrijfsleven en onze inwoners. Wij verwachten de visie in juli 2025 gereed te hebben, en komen daar bij uw raad op terug.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

locoburgemeester,
Mirjam Wijnja

locosecretaris,
Bert Popken

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.